

“Ik wil de muziek niet voor mezelf houden, maar uitdelen, mensen raken en laten genieten.”

- Gerrit Christiaan de Gier

Dit magazine wordt uitgegeven door de Edesche Concertzaal.

De Edesche Concertzaal is een initiatief van Eskes Media. De Edesche Concertzaal ontvangt geen subsidies.

Vormgeving:
Eskes Media

Redactie Edesche Concertzaal:
Mechteld Hopman
Jan-Willem van Ree

De Edesche Concertzaal wordt gesponsord door DagjeWeg.NL: de grootste en leukste website op het gebied van (dag)toerisme en vrije tijd.

<http://www.dagjeweg.nl/>

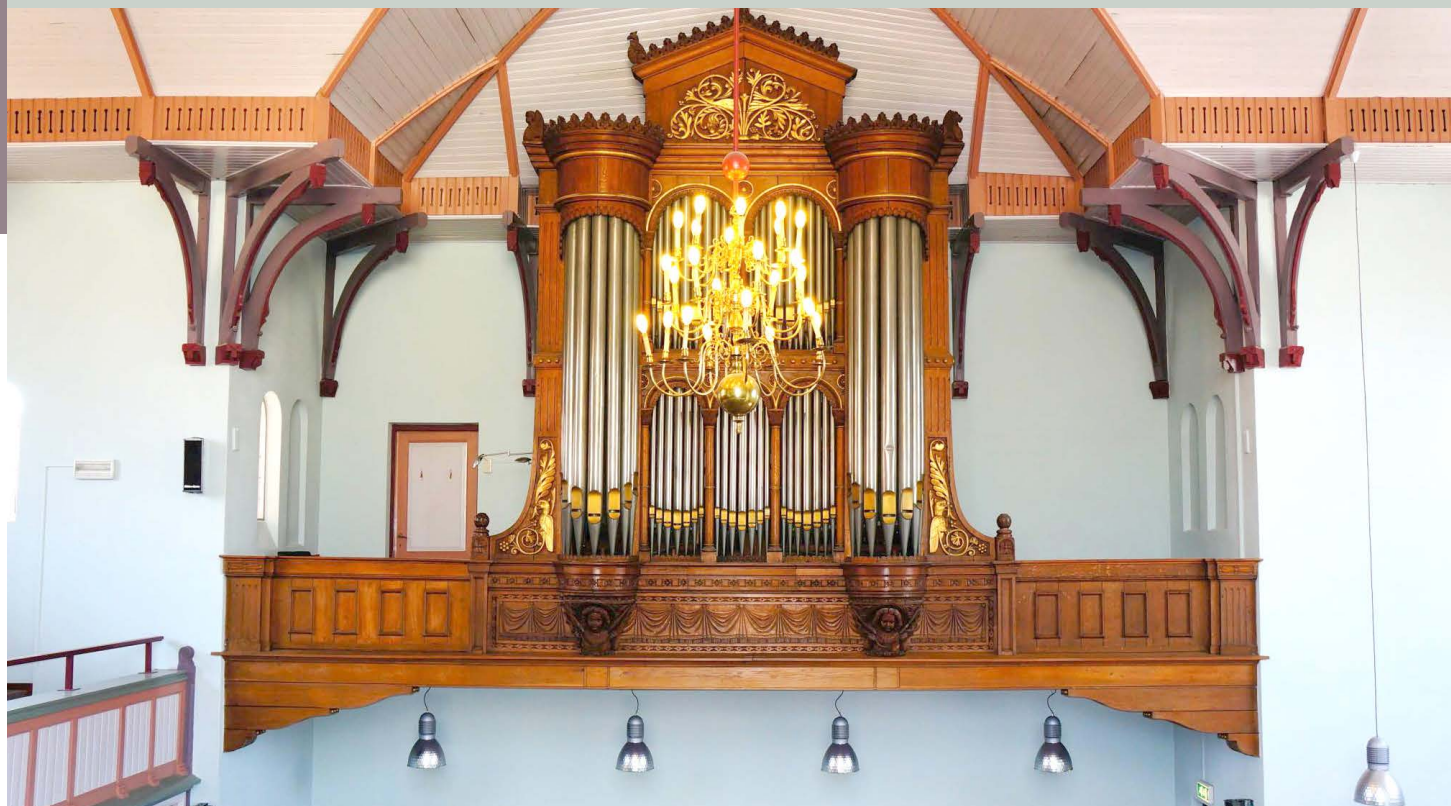

Bösendorfer Imperial 290

De Imperial 290 is het vlaggenschip van Bösendorfer, de oudste en meest gerenommeerde fabrikant van concertvleugels ter wereld.

Eigenschappen

97 toetsen
Lengte: 290 cm
Breedte: 167,6 cm
Gewicht: 552 kg
Serienummer: 81

Ypma-orgel

Het orgel in de Edesche Concertzaal is in 1882 gebouwd door firma L. Ypma voor de R.K. St.-Corneliuskerk in Limmen. In 1918 is het orgel overgeplaatst naar de Noorderkerk in Ede.

Hoofdwerk (I)

Bourdon 16'
Prestant 8'
Holpijp 8'
Viola di Gamba 8'
Octaaf 4'
Roerfluit 4'
Doublette 2'
Mixtuur 3 st
Cornet D 3 st
Trompet B/D 8'

Bovenwerk (II)

Bourdon 8'
Salicet 8'
Voix Céleste 8'
Flûte Harmonique 4'
Quintfluit 3'
Speelfluit 2'
Hobo 8'

Koppels

Hw-Bw
Ped-Hw

Pedaal

Subbas 16'
Cello 8'
Bazuin 16'

Tremolo

(voor het hele orgel)

Geniet van uw favorieten met korting!

www.edescheconcertzaal.nl/mijnserie

Stel uw eigen serie samen bij de Edesche Concertzaal. Kies zelf uit alle concerten de mooiste uit, stem de concerten af op uw agenda, en bestel ze als MijnSerie met een mooie korting. Of maak er een origineel cadeautje van!

- Bij 3 tot 5 concerten ontvangt u een korting van 10%;
- Bij bestelling van 6 tot 10 concerten ontvangt u een korting van 17,5%;
- Bij 11 tot 15 concerten ontvangt u een korting van 25%;
- Bestelt u 16 concerten of meer, dan ontvangt u een korting van 32,5%.

Na aankoop ontvangt u een handig pasje in mooie verpakking. Past in de portemonnee zodat u altijd voorbereid bent op een concertbezoek!

Bestel een serie online of bij één van de verkooppunten.

Edesche Orgelrecitals

Het orgel wat vanavond bespeeld wordt is de aanleiding geweest voor de oprichting van de Edesche Concertzaal. Zonder orgel geen concertzaal. Een hoeksteen is het, een hoeksteen niet bijzonder gewaardeerd. Het orgel is van vele markten thuis, maar staat eigenlijk alleen maar in kerken, en in een paar concertzalen.

De serie Edesche Orgelrecitals is een vast onderdeel van onze programmering. Bijzonder aan de orgelwereld is de unieke positionering van elk orgel. Zowel het orgel als de ruimte waarin het staat hebben grote invloed op het te spelen repertoire. Dat is bij een vleugel toch wel anders, een vleugel is een vleugel en het doet voor de programmering niet ter zake of er nu een Bösendorfer of een Steinway staat. Natuurlijk is de ene vleugel de andere niet, maar in de praktijk merk je

geen belemmeringen als het gaat om het bedenken van het te spelen programma. Blijkbaar is 't in de vleugelwereld altijd koekoek één zang. Het zou niet zo moeten zijn.

In de orgelwereld daarentegen is er grote diversiteit. Nederland ligt bezaaid met orgels, en als je alle concertbezoekers bij elkaar optelt, dan moet er nog een grote schare zijn die de orgels ziet staan, en er graag naar luistert. Per concert zijn er tientallen, soms honderden, bezoekers, maar de hoeveelheid orgelconcerten is ongeëvenaard. Op de website www.ccagenda.nl staan op elk moment een paar honderd te bezoeken orgelconcerten. Dan kom je toch al snel op duizenden liefhebbers per week. Of is dat rekensommetje te snel gemaakt?

Nando Eskes

Concerttip

Sander van Marion viert zijn 60-jarig jubileum als organist in de Edesche Concertzaal. Wees erbij op vrijdag 7 oktober en geniet van onder andere Franse orgelmuziek!

Bestel kaarten via tickets.edescheconcertzaal.nl/t491

Foto: Alexander Schippers

Gerrit Christiaan de Gier: "Jongens, wat ik hier heb is ontzettend mooi"

Het orgel fungeert voor Gerrit Christiaan de Gier wel eens als partner, zoveel liefde heeft hij voor het instrument: "Ik kan me helemaal verliezen in een solo, maar ook in het samen spelen met andere instrumenten. Ik wil de muziek niet voor mezelf houden, maar uitdelen, mensen raken en laten genieten."

Door Tineke Goedhart - Smits

Dat uitdelen zit wel goed bij De Gier, die al jaren de vaste organist van de Jacobikerkerk in Utrecht is. Hij speelt er wekelijks op zondag,

maar ook doordeweeks zijn er uitvoeringen, bijvoorbeeld met het kerkkoor Santiago. "Dat is leuk om te doen. Het is mooi dat ik die kerk tot mijn beschikking heb, er heerst een prachtige sfeer. Maar ik ga niet alleen voor het groot, óveral moet je weten de kern te pakken."

Levendig instrument

Na de dienst op zondag laat de organist soms kinderen naar boven komen. "De hele galerij staat dan vol! Ik moet dat wel zelf organiseren, want als organist leef je wel een beetje

buiten het zicht." De Gier merkt op zulke momenten dat mensen verrast reageren op de levendigheid van het instrument. "Het orgel is misschien niet 'in'," licht De Gier toe. "Maar als ze er dicht bij staan, dan vinden ze het toch interessant, hoe het werkt en hoe het geluid voortbrengt. Als ik vraag: 'waar denk je aan bij het orgel', dan krijg ik antwoorden als 'de dood' of 'de begrafenis van mijn oma'. Ja, zeg ik dan, daar wordt het orgel ook voor ingezet, maar je kunt er nog veel meer mee. Het orgel kan ook vrolijk klinken. Luister maar... Ik merk steeds weer dat het imago van het orgel op een goede en enthousiaste manier moet worden uitgedragen!"

Vonk

Zelf is De Gier al sinds zijn jonge jaren dol op het orgel. "Als kleine jongen kwam ik al veel in de kerk en daar ontdekte ik achterin het orgel. Er werd bij ons thuis niet veel muziek beoefend, maar daar in de kerk sloeg de vonk over. Thuis ging ik neuzen tussen de grammofoonplaten en wat ik daarop hoorde, speelde ik na op het orgel in de woonkamer. Ik ploeterde zelf maar wat, tot ik vond dat het redelijk klonk. Toen was ik zes of zeven jaar. 'Die jongen moet op les', zeiden mijn ouders toen."

Verschrikkelijk mooi

Tijdens zijn hele schoolperiode bleef De Gier orgelspelen. "Toen kwam natuurlijk het moment dat ik moest kiezen wat ik verder wilde doen. Iedereen weegt dan zijn sterke en zwakke punten af en ik kwam bij het orgel uit. Al tijdens mijn schooltijd deed ik een vooropleiding, zodat ik meteen kon doorstromen naar het conservatorium. Daar zat ik echt op mijn plek, ik had het er reuze naar mijn zin. Ik dacht eigenlijk helemaal niet na over de toekomst, hoe ik mijn brood zou moeten verdienen." Na het conservatorium moest De Gier aan de bak en door zijn enthousiasme en kundigheid kreeg hij al snel een functie als organist. "Ik wilde dolgraag laten zien wat ik allemaal muzikaal in huis had. 'Jongens, wat ik hier heb is ontzettend mooi, moet je horen!' Ik ging les geven en concerten organiseren. Ik moest mezelf wel een beetje verkopen. Of ik creatief ben? Nou ja, ik ben in elk geval bevlogen. Ik wil de

muziek graag dichterbij de mensen brengen. Dat vind ik heel boeiend en dat maakt me ook creatief! Ik wil de muziek fris interpreteren. Ook als ik een oud werk speel, wil ik dat het nieuw en fris klinkt."

Max Reger als kapstok

Vanavond zet De Gier Max Reger centraal in zijn concert. "Reger, die honderd jaar geleden stierf, was erg vruchtbaar voor de orgelmuziek. Ondanks vele tegenwerkingen en geldzorgen heeft hij veel weten te bewerkstelligen." Hoewel Reger de kapstok van het concert is, staat zijn naam toch niet zo vaak op het programma. Er is alle ruimte voor muziek van zijn leerlingen en tijdgenoten. "Zijn bekendste leerling was Karg-Elert. Van hem speel ik een stuk uit zijn serie 'Portretten', waarin hij zijn meester Reger portretteert en elementen van zijn stijl overneemt. Willem Weijland, een tijdgenoot van Reger, staat ook op het programma. Hij was geen grote componist, maar wel een bekende in Ede." Deze Weijland was jarenlang de organist van de Noorderkerk. De Gier licht toe: "Hij studeerde bij Cornelis Wolf, wiens muziek ik daarna ook heb geprogrammeerd. Zijn fantasie over het bekende 'Halleluja, eeuwig dank en ere' is een prachtige uitsmijter van de avond."

Blijven verrassen

Dat De Gier graag thematisch werkt, wordt wel duidelijk bij zijn concert in de Edesche Concertzaal: "Ik ben structuurgevoelig. Ik maak graag een compositie van het programma en link dan de zaken aan elkaar. Daarna wil ik het zó vertellen dat duidelijk wordt wat de muziek met elkaar te maken heeft. Soms kan een componist zelf ook het thema zijn, zo heb ik in twintig jaar het hele oeuvre van Bach gespeeld. Toen ik klaar was, dacht ik: nu begin ik weer opnieuw, er valt nog zoveel te ontdekken! Maar het moet allemaal niet cliché worden, ik wil de mensen blijven verrassen met mijn programmering en interpretatie. Ik wil dat mensen van het begin tot het einde geboeid luisteren. Zo wil ik ze vaster in de stoel krijgen, dat ze hun oren spitsen. Het is een uitdaging om dat elke keer weer te doen. Als ik een speld kan horen vallen, denk ik: ik heb ze!"

Reger, Max (1873-1916)**Uit: 12 Stücke, op. 59**

I. Praeludium

XI. Melodia

De twaalf stukken voor orgel, op. 59 behoren tot Regers bekendste orgelwerken. Zeer ongebruikelijk is het gegeven dat elk ervan een karakterstuk is, een genre dat veel in de pianomuziek voorkomt. De machtige 'Präludium' contrasteert prachtig met de ingetogen 'Melodia'.

Karg-Elert, Sigfrid (1877-1933)**Uit: Portretten, op. 101**

Crucifixus (alla Reger)

Met zijn bundel van 33 portretten, speelt Karg-Elert met de componeerstijl van door hem bewonderde componisten. Er komen stukjes voor in de stijl van Palestrina, Händel en Bruckner. Ook Max Reger is vertegenwoordigd in het 'Crucifixus (alle Reger)'.

Uit: Choral-Improvisationen, op. 65

O Durchbrecher aller Bande

Haas, Joseph (1879-1960)**Preludium und Fuge in c, op. 11, nr. 1****Hoyer, Karl (1891-1936)****Einleitung, Variationen und Fuge über den Choral Jerusalem, du hochgebaute Stadt**

PAUZE

Wolf, Cornelis de (1880-1935)**Fantasia over Psalm 33****Hol, Richard (1825-1904)****Fantasia Tooverfluit op thema's uit Die Zauberflöte van W.A. Mozart**

In de negentiende eeuw waren concerten met orgel improvisaties vooral spektakelstukken. Onweer en veldslagen waren geliefde onderwerpen om het donderende orgelgeweld op los te laten. Ook op thema's uit beroemde opera's leefden organisten zich uit. Richard Hol, organist van de Domkerk, schreef een 'Fantasia' over melodieën uit Mozarts 'Die Zauberflöte'.

Kint, Cor (1890-1944)**Andante, op. 17****Weijland, Willem (1909-1947)****Fantasia over Halleluja eeuwig dank en ere**

Willem Weijland was twintig jaar lang organist van de Edese Noorderkerk. Hij studeerde bij Cornelis de Wolf aan het Amsterdams Conservatorium. In de jaren dertig gaf Weijland regelmatig orgelbespelingen in de Noorderkerk met gerenommeerde solisten, zoals de toen nog jonge Herman Krebbers. Met ongetwijfeld het Ypma-orgel in het achterhoofd componeerde hij zijn Fantasia over het lied 'Halleluja eeuwig dank en ere'.

Verdieping

In 2016 is het honderd jaar geleden dat Max Reger overleed. Gerrit Christiaan de Gier wil dat niet ongemerkt voorbij laten gaan. Hij opent het concert met de Praeludium en de Melodia uit zijn 'Zwölf Stücke', op. 59. Deze twaalf stukken bevatten kleinere orgelwerken, die minder overweldigend zijn dan bijvoorbeeld de koraalfantasiën.

Door Johan van Markesteijn

Van Regers tijdgenoot Sigfrid Karg-Elert speelt De Gier 'Crucifixus (alla Reger)', afkomstig uit '33 Portraits', op. 101. Dit is een bundel met korte stukken, geschreven in verschillende stijlen, zoals die van Palestrina, Bach of Schumann. Dit 'Crucifixus' draagt onmiskenbaar de vingerafdrukken van Max Reger. Oorspronkelijk componeerde Karg-Elert deze stijlportretten voor harmonium, maar op het Ypma-orgel komen ze ook prima tot hun recht.

Muziek à la Reger

Evenals Max Reger schreef Karg-Elert koraalvoorspelen op liederen uit het Duitse gezangboek, bij Karg-Elert Choralimprovisationen geheten. De melodie van het lied 'O durchbrecher aller Bande' zal u gelijk opvallen. De muziek van Karl Hoyer is wellicht minder bekend, maar de schitterende muziek over 'Jerusalem, du hochgebaute Stadt' doet weer denken aan Max Reger. De melodie komt in allerlei variaties aan bod. Dankzij de vele registerwisselingen komen de verschillende klankkleuren goed tot hun recht.

Domkerk

Na de pauze klinkt een werk van de Utrechtse Domorganist Richard Hol. Deze 191 jaar geleden geboren Amsterdamer bekleedde in de tweede helft van de negentiende eeuw een vooraanstaande positie in het Utrechtse muziekleven. Hij was onder meer directeur van de muziekschool en organist van de Domkerk. In zijn tijd was het gebruikelijk te improviseren over thema's als onweer, veldslagen, maar ook over bekende opera's. Vanavond staat de 'Fantasia Tooverfluit op thema's uit Die Zauberflöte' van Wolfgang Amadeus Mozart op het programma.

Cornelis de Wolf

Dit werk wordt omringd door muziek van Cornelis de Wolf, organist van het voormalige orgel in de Eusebiuskerk in Arnhem. Zijn 'Fantasia over Psalm 33' begint met een eenvoudige vierstemmige zetting, gevolgd door een prachtig Trio met de melodie in de tenor. Het werk besluit met een grootse dubbelfuga, waarin de hoofdmelodie met een tweede thema wordt gecombineerd.

Edese muziekgeschiedenis

Met componist Willem Weijland betreden we een stukje Edese muziekgeschiedenis. Hij is jarenlang organist geweest op het Ypma-orgel van de Edesche Concertzaal (toen nog Noorderkerk). Zijn 'Fantasia over het bekende Gezang "Halleluja, eeuwig dank en ere"' lijkt erg op de Fantasia van De Wolf. Door je in te denken dat deze compositie op het Ypma-orgel is ontstaan, maakt het nog boeiender om naar te luisteren. Met dit fraaie eerbetoon aan deze voormalige organist van de Noorderkerk besluit Gerrit Christiaan de Gier dit concert.

Tips voor een mooie voorstelling

Je kunt een speld horen vallen in de Edesche Concertzaal. Houd daar s.v.p. rekening mee:

- * Schuifelen, bladeren door programmaboekjes, snoeppapiertjes openen... vermijd dat tijdens het concert. Dan heeft niemand er last van.
- * Hoesten, kuchen, daar kunt u natuurlijk niets aan doen. Probeer dit te beperken en te timen tijdens het applaus of tussen stukken door. Kan het niet anders, probeer dan het geluid te dempen met een tissue of doekje. Bij aanhoudende hoest kunt u de zaal verlaten en kunt u bij de kassa een tegoedbon van 25 euro aanvragen.

Het is niet toegestaan om film-, foto- en geluidsopnamen te maken.

Gerrit Christiaan de Gier studeerde aan het Utrechts Conservatorium bij Nico van den Hooven en Jan Welmers. Hij behaalde de diploma's docerend musicus en uitvoerend musicus "met onderscheiding" in 1987. Aan het Nederlands Instituut voor Kerkmuziek slaagde hij voor het examen kerkmuziek met vermelding van een grote mate van creativiteit voor improvisatie. Bij Jan Raas en Jan Welmers studeerde hij improvisatie. Verder nam hij deel aan internationale interpretatiecursussen aan de Haarlemse Zomeracademie bij Martin Haselböck, Daniel Roth en Gisbert Schneider en aan de Internationale Meisterkurze für Musik te Zürich bij Jean Guillou.

In 1982, nog tijdens zijn opleiding, won hij de derde prijs van het Internationale Albert Schweitzer Orgelfestival in Deventer. In 1990 won hij de eerste prijs van de Internationale Orgeldagen Rijnstreek te Nijmegen. Hij gaf concerten in binnen- en buitenland, onder meer in Duitsland, Zuid-Afrika en Zwitserland. Zijn uitvoeringen van de grote orgelwerken van César Franck, Franz Liszt, Max Reger, Alexandre Guilmant, Louis Vierne en Charles-Marie Widor worden breed gewaardeerd. Kenmerkend voor zijn concerten is de thematische programmering. Momenteel is hij organist van de Jacobikerk te Utrecht.

AGENDA

bestel kaarten: tickets.edescheconcertzaal.nl vr 7 okt - 20:00 uur

'Tour de France' - Sander van Marion 60 jaar organist

In 2016 is Sander van Marion 60 jaar organist. Vier dit diamanten jubileum mee in de Edesche Concertzaal. Op het orgel laat Sander van Marion hoogtepunten uit drie eeuwen Franse orgelmuziek en een paar indrukwekkende improvisaties horen. Geniet van deze nog altijd energieke organist in een feestelijk en herkenbaar programma.

bestel kaarten: tickets.edescheconcertzaal.nl vr 4 nov - 20:00 uur

Jos van der Kooy - Mendelssohn, Reger en improvisaties

In de Edesche Concertzaal laat Jos van der Kooy zijn overvloedige ervaring los op het Ypma-orgel. Met twee prachtige orgelsonates van Mendelssohn op het programma en de integrale uitvoering van Max Regers 'Negen Orgelstukken', op. 129, bezorgt Jos van der Kooy u een onvergetelijke avond in de Edesche Concertzaal.

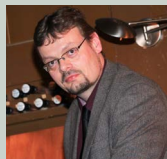
bestel kaarten: tickets.edescheconcertzaal.nl vr 3 feb - 20:00 uur

Leo van Doeselaar - Schumann, Mendelssohn en Bizet

Het komt niet vaak voor: een concert met muziek rondom orgel én vleugel. Als één van de weinige organisten is Leo van Doeselaar ook een gelauwerde pianist. Samen met zijn echtgenote Wyneke Jordans speelt hij muziek van onder anderen Mendelssohn en Schumann op de Bösendorfer Imperial en het Ypma-orgel.

bestel kaarten: tickets.edescheconcertzaal.nl vr 7 apr - 20:00 uur

Sietze de Vries - Mendelssohn, Vierne en improvisaties

Organist en kerkmusicus Sietze de Vries is beroemd om zijn meeslepende improvisaties over bekende psalmmelodieën. Ook als klassiek organist heeft hij een grote reputatie opgebouwd. Beide werelden komen breed aan bod in dit recital rond werken van Mendelssohn, Vierne, Stanford en Anthon van der Horst.

Ticketverkoop

Koop heel eenvoudig via internet kaarten. Dat kan via onze eigen ticketwebsite:

tickets.edescheconcertzaal.nl

Verkooppunten

Tickets zijn ook te koop bij de Edesche Concertzaal en in Ede, Barneveld, Bennekom, Lunteren, Veenendaal, Woudenberg, Wageningen en Nijkerk. Kijk op edescheconcertzaal.nl voor de verkooppunten.

Adres en contact

U vindt de Edesche Concertzaal aan de Amsterdamseweg 9 in Ede.

Voor vragen over concerten of reserveringen kunt u ons bellen op:
0318 200 214.